

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Metropolis Salisbvr gensis

Continens Fvndationes Et Erectiones Monasteriorvm, Et Ecclesiarum
Collegiatarum, &c. per Boiariam, ac loca quædam vicina

Hund, Wiguleus

Monachii, 1620

Priuilegium Dni. Innocentij Papæ III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13578

dignitate careat, reamq; se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo corpore & sanguine Dei & Domini nostri aliena fiat: atq; in extremo examine districtæ ultioni subiaceat. Cunctis autem eidem loco iusta seruantibus sit pax Domini nostri Iesv Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant, Amen. Data *Alsfiodorj* per manum Gvvidonis S. R. E. Diaconi Cardinalis & Cancellarij, Idus Augusti, Indiæ, X. Incarnati Domini, Anno MCXLVII. Pontificatus Domini Eugenij III. Papæ anno III.

Priuilegium Domini Clementis Papæ III.

Clemens Episcopus seruus seruorum Dei venerabilibus fratribus Ratispon. & Frisingen. Episcopis, salutem & Apostolicam benedictionem. Ex parte dilectorum filiorum Abbatis & Conuentus de *Aldersbach* in audientia fuit nostra propositum, quod nobilis vir *Albertus* de Kam jus aduocatiæ in monasterio & rebus eorum, licet frater ipsius per sententiam illud amiserit, sibi per iniuriam nititur vendicare, cuius occasione eis dampna plurima & iniurias irrogare præsumit. Quocirca fraternitati vestræ per apostolica scripta mandamus, quatenus si verum est quod asseritur, militem memoratum ab eorundem fratrum vexatione indebita comescatis, & vt ablata restituat, pro vt iustum fuerit, cum per censuram Ecclesiasticam postposita appellatione compellatis. Datum *Laterani*, VII. Idus Iulij, Pontificatus nostri anno primo.

Priuilegium Dni. Innocentij Papæ III.

Innoctius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filiis *Ludouico* Abbati de *Aldersbach*, eiusq; fratribus tam præsentibus quam futuris regularem vitam professis, in perpetuum. Religiosam vitam eligentibus apostolicum conuenit adesse præsidium, ne forte cuiuslibet temeritatis incurfus aut eos à proposito reuocet, aut robur, quod absit, sacræ religionis infringat. Ea propter dilecti in Domino filij, vestris iustis postulationibus clementer annuimus, & Monasterium Sanctæ Dei genitricis & virginis Mariæ, in quo diuino mancipati estis obsequio, sub Beati Petri & nostra protectione suscipimus, & præsentis scripti Priuilegio communiuimus. In primis siquidem statuentes, vt ordo monasticus qui secundum Deum & Beati Benedicti regulam atq; institutum Cisterciensium fratrum in eodem monasterio institutus esse dinoscitur, perpetuis ibidem temporibus inuiolabiliter obseruetur. Præterea quascunq; possessiones quæcunque bona idem monasterium in præsentiarum iustè & Canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis præstante Domino adipisci poterit, firma vobis vestrisq; successoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis diximus exprimenda vocabulis. Locum ipsum in quo præfatum monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis. *Grangiam Strazze*, *Grangiam Wifling*, *Grangiam Gumprechtigen*, *Grangiam Atzenperge*, *Grangiam Prennebach* & *Grangiam Gneusendorf*, possessiones quas habetis in *Revvte*, in *Pentzing*, in *Celle*, in *Batricksperge*, in *Kaste*, in *Cirknarn*, cum pratis, vineis, terris, nemoribus, vsuatiis, & pascuis, in uolco & plano, in viis & semitis, & omnibus alijs libertatibus & immunitatibus suis. Sane laborum vestrorum quos propriis manibus aut sumptibus colitis, tam de terris cultis quam incultis, siue de hortis & virgultis, & piscationibus vestris, vel de nutrimentis animalium vestrorum nullus à vobis decimas exigere

gere vel extorquere præsumat. Liceat quoq; vobis clericos vel Laicos liberos & absolutos è seculo fugientes ad conuersionem recipere, & eos absq; contradictione aliquaretinere. Prohibemus insuper, vt nulli fratrum vestrorum possit factam in monasterio vestro professionem phas sit, absque abbatis sui licentia de eodem loco discedere. Discedentem vero absq; communium literarum vestrarum cautione nullus audeat retinere. Quod si quis retinere præsumpserit, licitum vobis sit in ipsos monachos vel conuersos regularem sententiam promulgare. Illud districtius inhibentis, ne terras seu quodlibet beneficium Ecclesiæ vestræ collatum, liceat alicui personarum dari siue alio modo alienari absq; consensu totius Capituli vel maioris aut senioris partis ipsius. Si quæ verò donationes aut alienationes aliter quàm dictum est, factæ fuerint, eas irritas esse censemus. Ad hæc etiam prohibemus, ne aliquis Monachus siue conuersus, sub professione vestræ domus astrictus, sine consensu & licentia Abbatis, & maioris partis Capituli vestri pro aliquo fidejubeat, vel ab aliquo pecuniam mutuo accipiat vltra pretium capituli vestri providentia constitutum, nisi propter manifestam domus vestræ utilitatem, quod si facere frater præsumpserit, non teneatur Conuentus pro hiis aliquatenus respondere. Licitum præterea sit vobis in causis propriis, siue ciuilem, siue criminalem contineant actionem fratrum vestrorum testimoniis vti, ne præ defectu testium jus vestrum in aliquo valeat deperire. Insuper auctoritate Apostolica inhibemus, ne vllus Episcopus vel qualibet alia persona ad Synodos vel conuentus forenses vos ire, vel iudicio seculari de vestra propria substantia vel possessionibus vestris subiacere compellat: nec ad domos vestras causa ordines celebrandi, causa tractandi, vel aliquos conuentus publicos conuocandi venire præsumat: nec regularem electionem Abbatis vestri impediatur, aut de instituendo vel remouendo eo, qui pro tempore fuerit contra statuta *Cisterciensis* ordinis se aliquatenus intromittat. Si verò Episcopus, in cuius parochia domus vestra fundata est, cum humilitate & deuotione, qua conuenit, requisitus, substitutum Abbatem benedicere, & alia quæ ad officium Episcopale pertinent, vobis conferre renuerit, licitum sit eidem Abbati, si tamen sacerdos fuerit, proprios nouitios benedicere, & alia quæ ad officium suum pertinent, exercere: & vobis omnia ab alio Episcopo percipere, quæ à vestro fuerint indebitè denegata. Illud adijcimus, vt in recipiendis professionibus, quæ à benedictis vel benedicendis abbatibus exhibentur, ea sint Episcopi forma & expressione contenti, quæ ab origine ordinis noscitur instituta: vt scilicet Abbates ipsi saluo ordine suo profiteri debeant & contra statuta ordinis sui nullam professionem facere compellantur. Pro consecrationibus vero altarium vel Ecclesiarum, siue pro oleo sancto, vel quolibet alio ecclesiastico sacramento, nullus à vobis, sub obtentu consuetudinis vel alio modo quicquã audeat extorquere: sed hæc omnia gratis vobis Episcopus Diocesanus impendat. Alioquin liceat vobis quemcumq; volueritis Catholicum adire antistitem, gratiã & communionem apostolicæ sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate, vobis quod postulatis impendat. Quod si sedes Episcopi vacauerit, interim omnia Ecclesiastica sacramenta à vicinis episcopis accipere libere & absque contradictione possitis, sic tamen vt ex hoc in posterum propriis Episcopis nullum præjudicium generetur: Quia verò interdum propriorum Episcoporum copiam non habetis, si quem Episcopum Romanæ sedis vt diximus, gratiam & communionem habentem, & de quo plenam noticiam habeatis, per vos transire contigerit, ab eo benedictiones vasorum & vestium, consecrationes altarium, ordinationes monachorum auctoritate apostolicæ sedis recipere valeatis. Porro si Episcopi vel alij Ecclesiarum rectores in monasterium vestrum vel personas ini-

Controuer-
siam

bi constitutas suspensionis, excommunicationis vel interdicti sententiam promulgauerint, siue etiam in mercenarios vestros, pro eo quod decimas non soluitis, siue aliqua occasione eorum, quæ ab ipsa Apostolica benignitate vobis indulta sunt, seu benefactores vestros, pro eo quod aliqua vobis beneficia vel obsequia ex caritate præstiterint, vel ad laborandum adiuuerint in illis diebus, quibus vos laboratis, & alij feriantur, eandem sententiam protulerint, ipsam tanquam contra sedis apostolicæ indulta prolatam, duximus irritandam. Nec literæ vllam firmitatem habeant, quas tacito nomine *Cisterciensis* ordinis, & contra tenorem apostolicorum priuilegiorum constitit impetrari. Præterea cum commune interdictum terræ fuerit, liceat vobis nihilominus in vestro monasterio exclusis excommunicatis & interdictis diuina celebrare. Paci quoque & tranquillitati vestræ paterna in posterum sollicitudine providere volentes auctoritate apostolica prohibemus, vt infra clausuram locorum seu Grangiarum vestrarum nullus rapinam seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temerè capere, vel interficere, seu violentiam audeat exercere. Præterea omnes libertates & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ordini vestro concessas, nec non & libertates, & exemptiones secularium exactioinum, à Regibus & Principibus vel aliis fidelibus rationabiliter vobis indultas auctoritate apostolica confirmamus, & præsentis scripti Priuilegio communimus. Decernimus ergò vt nulli omninò hominum liceat præfatum monasterium temere perturbare, aut eius possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conferuentur, eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concepta sunt, vsibus omnimodis profutura. Salua sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica secularisue persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire temptauerit, secundo tertioque commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se diuino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sanctissimo corpore & sanguine Dei & Domini redemptoris nostri Iesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ subiaceat ultioni. Cunctis autem eidem loco sua iura seruantibus fiat pax Domini nostri Iesu Christi, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inueniant. Amen. Datum *Romæ* apud Sanctum Petrum, per manum Raynaldi Domini Innocentij Papæ III. Acolyti & Capellani X. Kalend. Aprilis, Indictione II. Incarnationis Dominicæ anno M. CC. XIII. Pontificatus vero eiusdem Domini Innocentij anno septimo decimo.

Priuilegium Domini Friderici Imperatoris super
amotione aduocasi.

FRIDERICVS diuina fauente clementia Romanorum Imperator Augustus, in perpetuum. Quia nihil nobis adeò familiare est, sicut humanitas, eam ad omnes quidem, maximè tamen ob fauorem religionis, ad personas extendimus Ecclesiasticas. Inde est quòd nos Venerabili Fr. Eberhardo Abbati in *Alderspach* per se querenti Ecclesiæ suæ iniurias, iustitiæ suæ præbuimus audientiam. Conquestus